

PREHISTORIE

3000 v. Chr.

2500 v. Chr.

2000 v. Chr.

OUDHEID

1500 v. Chr.

‘Verlos ons van de Noormannen!’

Vanuit Friesland rijdt de familie Vos naar Noord-Holland. In Den Oever, aan het eind van de Afsluitdijk, parkeert vader de auto. ‘We gaan op zoek naar de zilverschatten van de Vikingen’. Jos en Mirthe begrijpen het al: ze gaan naar het Viking- Informatiecentrum. Daar leren ze dat de Noormannen niet alleen naar Nederland kwamen om te plunderen of te handelen, maar ook om er langere tijd te wonen.

Zilvergeld van de Vikingen, gevonden in Nederland

De Noormannen

Vikingen

De Noormannen waren afkomstig uit de Scandinavische landen Noorwegen, Zweden en Denemarken. Ze noemden zichzelf Vikingen. In het hoge noorden hadden ze meer land nodig voor hun groeiende bevolking. Daarom gingen ze op expeditie. Met hun snelle schepen konden de bewapende avonturiers een heel eind landinwaarts komen.

In Engeland en Schotland bouwden Noormannen nieuwe dorpen en boerderijen. Ze zeilden zelfs naar Groenland, Rusland en Amerika. Soms dreven Vikingen handel, maar vaker nog namen ze van alles mee zonder te betalen.

Viking in oorlogsuitrusting

De invasie van de Noormannen in Engeland in de 11^e eeuw

MIDDELEEUWEN

VROEG MODERNE TIJD

MODERNE TIJD

1000 v Chr.

0

500

1000

1500

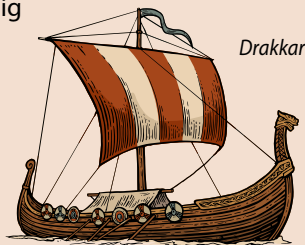
2000

Vikingen in oorlog

Vikingschepen

Noormannen zeilden in lange, zwarthouten schepen. De boeg van de drakkar was versierd met een drakenkop. Aan boord waren meer dan dertig roeiers nodig naast de stuurman en de jarl, de aanvoerder. Ook was een skald aanwezig om strijdlieden te zingen.

Rooftochten

Toen Karel de Grote nog keizer was, durfden Noormannen het Frankische rijk niet binnen te vallen. Ze wisten dat er een goede kustwacht was.

Maar na de dood van Karel de Grote brak voor het Frankische rijk een verwarde tijd aan. Nakomelingen van Karel de Grote maakten ruzie over de verdeling van het rijk. Noormannen maakten daar handig gebruik van en ondernamen plundertochten.

Voorlopig op kerken en kloosters hadden de Noormannen het gemunt. Ze plunderden gouden kersschatten, zoals versierde boeken en bekers. Overal in West-Europa brachten ze schrik en verwarring met hun drakenschepen.

Dorestad, de rijkste en belangrijkste handelsplaats in de lage landen, werd vele malen geplunderd en verwoest door vuur.

'Verlos ons van de Noormannen, Heere!' Dit gebed werd in vele kerken en kloosters in West-Europa gehoord.

Om de woeste plunderingen te stoppen kregen de Noormannen van Frankische koningen stukken grond in leen. Maar het roven en plunderen ging gewoon door. Niemand hield de Vikingen tegen!

Noormannen bij Dorestad

Ansgar

Omstreeks het jaar 1000 stopten de plundertochten. Moedige zendelingen trokken per schip naar het noorden om het Evangelie te prediken. Eén van hen was de Frankische monnik Ansgar (801 – 865). Hij ondervond veel tegenstand op zijn prediking. Ansgar kreeg de naam 'Apostel van het noorden'. De bewoners van het hoge noorden gingen zien dat Gods Woord iets anders vraagt dan strijd en roef. Toen werden ook in het hoge noorden kerken gebouwd.

Ansgar

Kerk in het hoge noorden